

HELSINGBORGS
TINGSRÄTT

PROTOKOLL
2012-10-03
Handläggning i
Helsingborg

Aktbilaga 99
Mål nr
T 4110-10

Handläggning i parternas utevaro

RÄTTEN

Rådmannen Thomas Kaevergaard, även protokollförare

PARTER

KÄRANDE

1. KLAS Lennart Bille,

2. LARS Mikael Johansson,

3. ANDERS Christer Nilsson,

4. Hans Ingemar STEFAN Nilsson,

5. LARS Göran Nilsson,

6. Peter Nilsson,

Ombud för kärandena

1. Jur.kand. Clarence Crafoord och

2. jur.kand. Sebastian Scheiman

c/o Centrum för rättvisa

Box 2215

103 15 Stockholm

3. Jur.kand. Gunnar Strömmer

Gernandt & Danielsson Advokatbyrå

Box 5747

114 87 Stockholm

Dok.Id 423749

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 712	Konsul Perssons	042-19 97 00	042-19 88 00	måndag – fredag
251 07 Helsingborg	plats 1	E-post: helsingborgs.tingsratt@dom.se		08:00-16:00

SVARANDE

1. Skogs- och Lantarbetsgivareförbundet, 802001-9892
Box 55525
102 04 Stockholm

Ställföreträdare: Katarina Novák
c/o Skogs- och lantarbetsgivareförbundet
Box 55525
102 04 Stockholm

Ombud: Magnus Weidenhaijn
c/o Advokatfirman Nova AB
Linnégatan 18
114 47 Stockholm

2. Svenska Kommunalarbetareförbundet, 802001-7888
Box 19039
104 32 Stockholm

Ombud: Stellan Gärde
c/o LO-TCO Rättsskydd AB
Box 1155
111 81 Stockholm

SAKEN

Skadestånd m.m.

Följande antecknas.

Peter Nilsson, Stefan Nilsson, Lars Nilsson, Anders Nilsson, Klas Bille och Lars Johansson har genom en ansökan om stämning den 23 juni 2010 yrkat att tingsrätten ålägger Svenska Kommunalarbetareförbundet och Skogs- och Lantarbetsgivareförbundet att solidariskt betala både ekonomiskt och ideellt skadestånd till dem med närmare angivna belopp. På beloppen har också yrkats ränta. Som grund för yrkandena har kärandena åberopat att deras negativa föreningsfrihet har kränkts genom att de mot sin vilja tvingats att betala 1,5 procent av sina bruttolöner för s.k. granskningsavgifter. De har hänvisat till artikel 11 i den europeiska konventionen den 4 november 1950 om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande

friheterna (Europakonventionen). De har också gjort gällande att uttaget av granskningsavgifter inneburit en kränkning av kärandens rätt till respekt för sin egendom enligt artikel 1 i det första tilläggsprotokollet till Europakonventionen. Granskningsavgifterna har tagits ut med stöd i kollektivavtal som gällt för kärandenas respektive anställning. De har genom uttaget drabbats av ekonomisk och ideell skada. De båda svarandeparterna är parter till aktuellt kollektivavtal och har ett gemensamt ansvar för avtalets innehåll. De har bidragit till samma skada och är därmed solidariskt ansvariga.

Svenska Kommunalarbetsförbundet har motsatt sig yrkandena. Förbundet har bl.a. gjort gällande att tillämpligt kollektivavtal ålägger arbetsgivaren att betala avgift för granskningsverksamhet, att arbetsgivaren kan dra avgifterna från arbetstagares lön och att förbundet under aktuell period har utfört granskningsarbete. Någon återbetalningsskyldighet föreligger därför inte. Förbundet har också gjort gällande att privat rättssubjekt inte direkt på Europakonventionen kan grunda rätt till skadestånd från annat privat rättssubjekt.

Skogs- och Lantarbetsgivareförbundet har motsatt sig yrkandena. Som grund har förbundet anfört bl.a. att det inte kränkt vare sig föreningsrätten eller rätten till ägande för någon av kärandena. Förbundet har i fråga om Europakonventionens tillämpligt samma uppfattning som Svenska Kommunalarbetsförbundet. Ytterligare omständigheter har åberopats.

Skritväxling och sammanträde för muntlig förberedelse har förekommit.

Kärandena har begärt att tingsrätten genom mellandom prövar om det är möjligt att ålägga svarandena skadeståndsansvar med direkt tillämpning av Europakonventionen. De har till stöd för sin begäran anfört att denna fråga är helt övergripande övriga frågor i målet. Om frågan besvaras nekande behövs inte någon prövning av övriga frågor i målet. Processekonomiska skäl har åberopats för att pröva frågan om Europakonventionens tillämplighet. Kärandena har som mellandomstema föreslagit:

”Kan skadeståndsansvar för privata rättssubjekt på den svenska arbetsmarknaden uppkomma vid kränkningar av rättigheterna i Europakonventionen?”.

Svenska Kommunalarbetsförbundet och Skogs- och Lantarbetsgivareförbundet har samtyckt till att frågan om en rätt till skadestånd kan grundas direkt på Europakonventionen i fall som är aktuellt i målet avgörs genom mellandom och har ställt sig bakom förslaget mellandomstema.

Tingsrätten meddelar följande

BESLUT

Slut

1. Frågan om skadeståndsansvar kan uppkomma för i målet påstådda kränkningar av Europakonventionen ska avgöras genom mellandom enligt följande mellandomstema:

”Kan skadeståndsansvar för privata rättssubjekt på den svenska arbetsmarknaden uppkomma vid kränkningar av rättigheterna enligt Europakonventionen?”.

2. Var och en av kändena samt respektive svarande föreläggs att senast *den 17 oktober 2012* inkomma med uppgift om förmodad tidsåtgång för partens talan vid en huvudförhandling där mellandomstemat prövas. Om bevisning åberopas, ska respektive part också ange vilken bevisning det gäller och, vid muntlig bevisning, hur lång tid bevisupptagningen beräknas ta i anspråk.

Skäl

Talan i målet avser rätt till ekonomiskt och ideellt skadestånd. Rätten till skadestånd grundas på påstående om att svarandena har kränkt kändenas negativa föreningsfrihet enligt artikel 11 i Europakonventionen eller deras rätt till ägande enligt artikel 1 i tilläggsprotokollet till konventionen. Frågan om ett privaträttsligt subjekt är skyldigt att i ett fall som det aktuella betala skadestånd med direkt tillämpning av Europakonventionen har inte besvarats slutgiltigt av en svensk domstol. Kändenas möjlighet att få begärt skadestånd beror i hög grad på hur prövningen av denna fråga utfaller.

Den bevisning som har åberopats i målet avser om inte uteslutande så till övervägande del andra frågor än den om möjligheten att direkt på Europakonventionen grunda skadeståndsskyldighet för enskilda. Skulle den frågan besvaras nekande återstår inte något i sak att pröva i målet. Ett jakande svar på frågan leder inte lika självklart till en förenklad lösning av återstoden av tvisten, även om dock förutsättningarna för en uppgörelse i godo kan framstå som gynnsammare. En viss utgång har alltså en tydlig processekonomisk effekt, medan motsatt utgång inte har lika stor sådan verkan. Det förefaller emellertid korrekt att säga att ett förfarande som mynnar ut i en mellandom, oavsett utgången, knappast i någon mer påtaglig utsträckning leder till högre processkostnader.

Det finns därför enligt tingsrätten förutsättningar för att pröva frågan om Europakonventionens tillämplighet på sätt är aktuellt i detta mål genom mellandom.

Det mellandomstema som parterna har enats om är lämpligt utformat och bör godtas.

Detta beslut får överklagas särskilt endast på den grund som anges i 49 kap. 7 § rättegångsbalken, dvs. att målet försenas i onödan.

Som ovan

Thomas Kaevergaard

